

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Tos/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122012671
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8122012671.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Petra Tobiaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 09.11.2022 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku na podklade sťažnosti okresného prokurátora z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 4PP/23/2022 zo dňa 16.08.2022 v celom rozsahu.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona ods. S. H., nar. XX.XX.XXXX v G., trvale bytom Z. D. O., okr. G.-P., prechodne bytom G., J. č. XX, p o d m i e n e č n e p r e p ú š ť a z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 3 rokov 6 mesiacov uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 3T/67/2017 z 19.12.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8To/33/2020 zo dňa 03.08.2020.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona u r č u j e skúšobnú dobu 4 (štyri) roky a súčasne nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zákona odsúdenému u k l a d á povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 51 ods. 4) Tr. zákona odsúdenému u k l a d á povinnosť spočívajúcu v príkaze riadnej účasti v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7Tk/1/2021.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 4PP/23/2022 zo dňa 16.08.2022 podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona podmiennečne prepustil ods. S. H. z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8To/33/2020 zo dňa 03.08.2020 vo výmere 3 rokov 6 mesiacov, súčasne podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určil skúšobnú dobu 7 rokov a nariadil probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 3 rokov, podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zákona uložil mu povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie a tiež povinnosť spočívajúcu v príkaze riadnej účasti v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7Tk/1/2021.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť okresný prokurátor elektronickými prostriedkami dňa 16.08.2022, ktorú písomne potvrdil dňa 17.08.2022. V dodatočne predložených dôvodoch sťažnosti po rekapitulácii výrokov napadnutého uznesenia vyslovil, že so závermi súdu nesúhlasí a je presvedčený, že podmiennečné prepustenie odsúdeného v tejto veci je nesprávne. Podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody možno odsúdeného, len ak okrem plnenia si svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Tieto skutočnosti súd pri rozhodovaní nezohľadnil. Z odpisu registra

trestov odsúdeného vyplýva, že tento bol v minulosti päťkrát súdne trestaný, pričom vo všetkých piatich prípadoch mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, resp. pôvodne uložený trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom mu bol premenený na trest nepodmienečný. Naposledy bol súdne trestaný rozsudkom v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 3T/67/2017, kde trest uložený v tomto konaní v súčasnej dobe vykonáva. Teda ani predchádzajúce nepodmienečné tresty nemali na odsúdeného žiadny výchovný účinok a nezabránili mu v páchaní ďalšej úmyselnej trestnej činnosti. Považuje preto za nepochybné, že od odsúdeného nemožno očakávať, že povedie riadny život v budúcnosti, keď predchádzajúci nepodmienečný trest nemal preventívny účinok a po jeho vykonaní spáchal ďalší trestný čin, preto je potrebné v súčasnosti zakladať najmä na účele trestu spočívajúcom v zabránení odsúdenému v páchaní ďalšej trestnej činnosti tým, že vykoná trest odňatia slobody v celej výmere tak, ako mu bol uložený. Na tom nemôže nič zmeniť ani jeho správanie vo výkone trestu, ktoré považuje za účelové prispôbenie sa podmienkam v ÚVTOS, za účelom bezproblémového výkonu trestu, ktoré podmienky odsúdený nepochybne dobre poznal z výkonu predchádzajúceho trestu. Tiež poukázal na hodnotenie z ÚVV a ÚVTOS Prešov, z ktorého vyplýva, že dňa 21.06.2022 bol odsúdený vyradený z otvoreného oddelenia z dôvodu vedenia iného konania na Okresnom súde Banská Bystrica. Od 22.06.2022 odsúdený vykonáva trest odňatia slobody v oddelení výkonu trestu s miestom výkonu služby v Sabinove ÚVV a ÚVTOS Prešov. Aktuálne sa nachádza v nástupnom oddiele a po jeho ukončení mu bude stanovená diferenciačná skupina „B“. V priebehu výkonu trestu bol odsúdený dvakrát disciplinárne odmenený, pričom nebol disciplinárne potrestaný. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že voči odsúdenému sa v súčasnosti vedie ďalšie trestné konanie, vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7Tk/1/2021, preto nemožno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Je toho názoru, že podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody nie je v súlade so zákonom, a preto navrhol zrušiť napadnuté uznesenie okresného súdu a súčasne zamietnuť žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na podklade takto riadne a včas podanej sťažnosti prokurátorom ako osobou na to oprávnenou krajský súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia, a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná pre uplatňované námietky, ale na jej podklade sťažnostný súd opravil formálnu chybu v rozhodnutí a zmiernil podmienky podmiennečného prepustenia, keďže boli neprimerane prísne.

V prvom rade sťažnostný súd preskúmal správnosť postupu konania pred vyhlásením napadnutého uznesenia, pričom nezistil žiadne podstatné chyby v konaní majúce vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Odsúdený mal možnosť vyjadriť sa k svojmu návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôkazom vykonávaným za účelom rozhodnutia o jeho návrhu, mal možnosť predložiť argumentáciu osobne ale i prostredníctvom svojho obhajcu pre jeho prepustenie z výkonu trestu v rámci záverečného návrhu, čo nasvedčuje k dodržaniu práva na obhajobu v tomto smere.

Následne sťažnostný súd posudzoval vecnú správnosť a zákonnosť napadnutého výroku z pohľadu stanovenia zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie.

Najsamprv je potrebné uviesť, že odsúdený v čase podania návrhu vykonával súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov 6 mesiacov uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 3T/67/2017 z 19.12.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8To/33/2020 zo dňa 03.08.2020 za zločin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zákona spáchaný v mesiaci november 2013.

Podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ustanovuje zákon v § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, podľa ktorého súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

U odsúdeného S.. H. vzhľadom k tomu, že mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody, došlo k započítaniu už vykonaného trestu odňatia slobody v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Košice II sp. zn. 0T/195/2014 do teraz vykonávaného trestu odňatia slobody v rozsahu od 27.08.2014 do

17.12.2014 a od 25.07.2017 do 05.10.2017 a to uznesením Okresnom súde Košice II sp. zn. 3T/67/2017 z 23.09.2020. Formálne podmienky spočívajúce vo vykonaní najmenej dvoch tretín z uloženého trestu odňatia slobody tak boli splnené k 20.06.2022.

Konajúci súd pri rozhodovaní o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie vychádzal predovšetkým z hodnotenia odsúdeného podaného riaditeľom ÚVV a ÚVTOS Prešov, kde odsúdený trest vykonáva, ktoré je pozitívne s posúdením resocializačnej prognózy ako priaznivej a s nízkym rizikom recidívy. Prihliadal i na to, že u odsúdeného ide o bezproblémový výkon trestu, v rámci ktorého si odsúdený plnil svoje povinnosti, bol členom samosprávy odsúdených a tiež si príkladne plnil aj pracovné povinnosti, čoho výsledkom boli dve disciplinárne odmeny a ani jedno disciplinárne potrestanie, pritom v správaní odsúdeného neboli zaznamenané žiadne prvky, ktoré by mohli viesť k záveru, že by výkon trestu nemal na odsúdeného výchovný vplyv. Uvedené zistenia vyhodnotil konajúci súd so záverom, že odsúdený plnením svojich povinností počas výkonu trestu preukázal polepšenie.

S týmto záverom sa sťažnostný súd stotožnil a hodnotenie správania sa odsúdeného ako účelové sťažovateľom považuje za rozporné so zisteniami plynúcimi z procesu dokazovania. Odsúdený totiž počas výkonu trestu odňatia slobody riadne pracoval, zúčastňoval sa aktivít organizovaných personálom oddelenia, bol členom samosprávy zodpovedným za úsek zamestnávania a výkonu prospešných prác mimo ústav, bol mu udelené dve odmeny, jedna z toho za plnenie činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného, druhá za pracovné výkony, pričom aj vďaka tomu došlo uňho k zmene diferenciačnej skupiny z B na A. Odsúdenému bol za dosiahnuté pracovné výkony a kvalitne vykonanú prácu priznaný osobný príplatok vo výške 40% z príslušnej platovej tarify. Taktiež mu bola povolená vychádzka mimo ústav, z ktorej sa vrátil riadne a včas. Uvedené zistenia poukazujú na to, že u odsúdeného nejde len o účelové konanie, ale o aktívny prístup zmeniť svoje charakterové vlastnosti, ktoré ho predtým viedli k spáchaniu trestnej činnosti. Na to možno usudzovať i z toho, že odsúdený pred nástupom do výkonu trestu pracoval a po zaradení do práce vo výkone trestu odňatia slobody si svoje pracovné povinnosti plnil nadštandardne, pretože mu bola priznaná finančná odmena. Keďže odsúdený trest vykonáva za trestný čin majetkovej povahy (skrátene dane a poisťného), preukázané pracovné návyky znižujú riziko recidívy významnou mierou. Je tu vysoký predpoklad, že odsúdený sa po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zamestná, aby si zabezpečoval pravidelne zdroj príjmu na živobytie a aj tým spôsobom sa zaradil do bežného života.

Podľa názoru konajúceho súdu odsúdený splnil aj ďalšiu materiálnu podmienku pre podmienené prepustenie stanovenú zákonom a to je posúdenie predpokladu vedenia riadneho života v budúcnosti. Pozitívnu prognózu budúceho správania odsúdeného vyvodil konajúci súd zo správania sa odsúdeného počas výkonu trestu a z jeho postoja k plneniu si povinností. Polepšenie je tak zjavné, že ďalší výkon trestu už nie je potrebný. Tento záver konajúci súd opieral aj o charakter a povahu spáchanej trestnej činnosti, keďže išlo o majetkový trestný čin, navyše spáchaný v roku 2013. Jeho osobné a rodinné pomery sú priaznivé, keďže pred odsúdením bol riadne zamestnaný, žil v spoločnej domácnosti s družkou a s ich maloletým synom. Odsúdený má dobré pracovné návyky a vytvorené stabilné rodinné prostredie, na základe čoho sa konajúci súd stotožnil s názorom riaditeľa, že riziko recidívy je nízke. Okrem toho odsúdenému bol uložený aj trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť v trvaní 6 rokov, čo je významným faktorom prispievajúcim k pozitívnej prognóze resocializácie odsúdeného.

Aj s týmito úvahami sa sťažnostný súd stotožnil a považuje ich za správne. Je potrebné dať sťažovateľovi do pozornosti predovšetkým to, že odsúdenému nebol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov 6 mesiacov za spáchanie trestnej činnosti v priebehu rokov 2014 až 2017, kedy bol za iné trestné činy odsúdený, ale trest mu bol uložený za protiprávne konanie spáchané v roku 2013. Preto uplatňovaná námietka, že predchádzajúce nepodmienené tresty nemali na odsúdeného žiadny výchovný účinok a nezabránili mu v páchaní úmyselnej trestnej činnosti, za ktorú mu bol aktuálne vykonávaný trest odňatia slobody uložený, nemá svoje opodstatnenie, keďže absentuje k tomu skutkový základ.

V tejto súvislosti si dovoľuje sťažnostný súd poukázať na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 36/2022, bod 19, v ktorom vyslovil „Ústavný súd nespochybňuje, že trestná minulosť je relevantným faktorom pri rozhodovaní o podmienenom prepustení odsúdeného. Avšak predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti nemôže byť založený predovšetkým, či dokonca výlučne na trestnej minulosti konkrétneho jednotlivca. Je potrebné zohľadniť ďalšie aktuálne poznatky o osobe odsúdeného, stav jeho nápravy i prostredie, v ktorom by sa ocitol po prípadnom podmienenom prepustení na slobodu, ako

aj zaoberať sa okolnosťami spáchania trestnej činnosti s ohľadom na mieru prekonania subjektívnych príčin tejto trestnej činnosti na strane odsúdeného. Trestnú minulosť nemožno hodnotiť formalisticky - koľkokrát bol jednotliviec odsúdený, koľkokrát vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody či koľkokrát porušil podmienky podmiennečného prepustenia. Je potrebné zvážiť, pred akou dlhou dobou a z akých dôvodov došlo k spáchaniu predchádzajúcich trestných činov a či možno od odsúdeného na základe jeho aktuálneho výkonu trestu očakávať, že povedenie riadny život (nálezy Ústavného súdu Českej republiky č. k. I. ÚS 2201/16 z 3. januára 2017 a č. k. II. ÚS 1945/20 z 29. januára 2021).“

Vychádzajúc z doposiaľ rozvedeného, berúc zreteľ i na podrobné dôvody napadnutého uznesenia a konštatujúc, že pri zohľadnení do úvahy prichádzajúcich poznatkov k osobe odsúdeného, stavu jeho nápravy a po zhodnotení prostredia, do ktorého by sa mal odsúdený vrátiť a dovŕšiť svoju nápravu, sťažnostný súd uzavrel, že zákonom stanovené podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného boli splnené. Z tohto pohľadu vyhodnotil podanú sťažnosť prokurátorom ako nedôvodnú.

Od doby ostatného výkonu trestu odňatia slobody, t. j. od 06.05.2018 do nástupu výkonu trestu odňatia slobody v prerokovanej veci odsúdený riadne pracoval v mesiaci august 2018 a následne v období od 01.01.2019 do nástupu výkonu trestu odňatia slobody v tejto veci v auguste 2020, čo mal sťažnostný súd preukázané lustráciou v Sociálnej poisťovni.

Skutočnosť, že proti odsúdenému sa vedie trestné stíhanie na Okresnom súde Banská Bystrica, sama o sebe nemôže odôvodňovať záver, že od neho nemožno očakávať, že povedie riadny život, najmä za situácie, ak obžaloba bola podaná pre skutky spáchané v roku 2013 - 2014. Táto okolnosť bola zohľadnená pri rozhodovaní konajúcim súdom a to uložením obmedzenia spočívajúcim v príkaze riadne sa zúčastňovať tohto pojednávania.

Ako je to vyššie spomenuté, sťažnostný súd zistil v napadnutom výroku formálne pochybenie spočívajúce v nedostatočnej identifikácii výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdenému bol síce uložený trest odňatia slobody Krajským súdom v Košiciach rozsudkom zo dňa 03.08.2020 vo veci vedenej pod sp. zn. 8To/33/2020, avšak tento rozsudok bezprostredne nadväzuje na rozsudok súdu prvého stupňa Okresného súdu Košice II sp. zn. 3T/67/2017, ktorým bol odsúdený uznany vinným zo zločinu skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zákona, pričom výrok o treste nadväzuje na výrok o vine. Tieto rozhodnutia vzájomne súvisia, keďže sa týkajú jednej a tej istej veci, a tvoria tak jeden celok. Preto hoci bol v odvolacom konaní zrušený výrok o treste a odvolací súd sám vo veci rozhodol rozsudkom o uložení trestu odňatia slobody, je potrebné vo výroku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody uvádzať aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý vo veci rozhodol o vine a treste.

Okrem toho podľa názoru sťažnostného súdu uložené podmienky podmiennečného prepustenia boli konajúcim súdom stanovené veľmi prísne. Odsúdenému bola totiž ku dňu rozhodnutia konajúcim súdom na zvyšok nevykonaného trestu odňatia slobody 12 mesiacov 5 dní uložená skúšobná doba 7 rokov, t. j. na hornej hranici stanovenej zákonom, ktorá je v rozmedzí od jedného roka do siedmich rokov, a súčasne mu bol uložený probačný dohľad na tri roky, ktorá doba je totožná s maximálne možnou dobou, na ktorú súd môže dohľad v porovnateľných prípadoch uložiť.

Sťažnostný súd berúc do úvahy predchádzajúce odsúdenia ods. S.. H. a po zhodnotení všetkých faktorov usúdil, že skúšobná doba uložená v strede zákonom určenej doby je postačujúca pre dovŕšenie nápravy odsúdeného za súčasného uloženia probačného dohľadu v trvaní 2 rokov, ktorý má význam predovšetkým z toho pohľadu, že odsúdený predtým páchal trestnú činnosť nižšej závažnosti. Prostriedkami probačného dohľadu sa tak bude pôsobiť na odsúdeného, aby k protiprávnemu konaniu z jeho strany nedochádzalo. Za účinné považuje sťažnostný súd i uloženie povinností spočívajúcich v príkaze zamestnať sa, resp. preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie, a riadne sa zúčastňovať konania pred Okresným súdom Banská Bystrica, ktoré doposiaľ ukončené nebolo.

Tento záver viedol sťažnostný súd k zrušeniu napadnutého uznesenia a k novému rozhodnutiu vo veci samej, keďže na to mal podklad z konania pred súdom prvého stupňa doplneného listinami zaobstaranými v sťažnostnom konaní len vo vzťahu ku spáchaniu skutkov, ktoré skutočnosti nie sú zrejme z odpisu registra trestov, ale pre posúdenie veci boli nevyhnutné.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré sťažnostný súd nevyhovel sťažnosti prokurátora, ale na podklade ním podanej sťažnosti zrušil napadnuté rozhodnutie a vo veci rozhodol sám zmiernením podmienok podmieneného prepustenia u odsúdeného S. H. opravením formálnej chyby vo výroku napadnutého uznesenia.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.